www.nevo.co.il

רעפ 22451-03-26 פלוני נ' שי לי וינר עטרי

בבית המשפט העליון

רע"פ 22451-03-26

לפני:	כבוד השופט אלכס שטיין
המבקש:	פלוני
	נ ג ד
המשיבים:	1. שי לי וינר עטרי 2. איגוד הסיוע לנפגעות תקיפה מינית 3. מדינת ישראל
	בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (השופט ע' מאור) שניתן ביום 4.3.2026 בע"ח 30957-02-26 [נבו]
תאריך ישיבה:	כ"ג באדר התשפ"ו (12 במרץ 2026)
בשם המבקש:	עו"ד משה וייס
בשם המשיבה 1:	עו"ד אושרת בדש קירמה
בשם המשיב 2:	עו"ד הילה נויבך
בשם המשיבה 3:	עו"ד רחלי זוארץ-לוי

כתבי עת:

אחיקם סטולר;יורם פינקלשטיין, "נהיגה בשיכרות ובפיכחון - היבטים נוירולוגיים קליניים והיבטים טוקסיקולוגיים מעבדתיים", רפואה ומשפט, גיליון מס' 29 120 (2003)

ספרות:

יניב ואקי **דיני ראיות**

חקיקה שאוזכרה:

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984: סע' 70, 70(ה1)(1)

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971: סע' 20, 25, 26, 24, 24(א)

חוק הפסיכולוגים, תשל"ז-1977: סע' 1, בתוספת, 2, 4, 8(א), 8(ב), פרק ו' לחוק

תקנות הפסיכולוגים (אישור תואר מומחה), תשל"ט-1979

חוק העובדים הסוציאליים, תשנ"ו-1996: סע' 2

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018: סע' 87(ב), 93(ב)

חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו-2006

מיני-רציו:

--- סוף עמוד 2 ---

* ביהמ"ש העליון קובע, בניגוד לעמדת המחוזי, כי לא קיימת חובה לגבות טענה המעלה אפשרות של התאבדות החשוד בפלילים בעקבות פרסום שמו – אשר באה להעמיד מחסום בפני הפרסום – בחוות דעת פסיכיאטרית דווקא וכי גם חוות דעת של מומחים אחרים בעלי השכלה, הכשרה וניסיון מקצועי רלבנטי, דוגמת פסיכולוג קליני, או עו"ס עם ידע וניסיון מעשי רלוונטי, קבילה כראיה להוכחת האובדנות. כן הותאו כללי הדיון וההוכחה אשר חלים בהליך המתקיים לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט; הדיון בעניין פרסום שמו של המערער יתקיים מבראשית בבית משפט השלום תוך שימת דגש לכללים שהותוו.

* בתי-משפט – פומביות הדיון – איסור פרסומים

* בתי-משפט – פומביות הדיון – הגבלתה

.

בקשת רשות ערעור, שנדונה כערעור, על פס"ד מחוזי, אשר הפך את החלטתו של בית משפט שלום, אשר אסרה על פרסום שמו של המבקש דכאן (להלן: המערער) כמי שחשוד בביצוע עבירת מין ועבירה נוספת במתלוננת – היא המשיבה העיקרית בהליך דנא. במרכז הדיון השאלה: האם קיימת חובה לגבות טענה המעלה אפשרות של התאבדות החשוד בפלילים בעקבות פרסום שמו – אשר באה להעמיד מחסום בפני הפרסום – בחוות דעת פסיכיאטרית דווקא (כעמדת ביהמ"ש המחוזי והמשיבות), או שמא ניתן להסתפק בכגון דא בחוות דעתו של מומחה אחר, כדוגמת פסיכולוג קליני או עובד סוציאלי (כעמדת המדינה והמערער וכפי הראיה שהגיש המערער לבימ"ש השלום – מכתב מאת המטפלת שלו, שהינה פסיכותרפיסטית ופסיכואנליטיקאית שהצביע על מחשבות אובדניות)? שאלה זו עולה בגדרו של סעיף 70(ה1)(1), ריש, לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], הקובע כי "בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום".

.

ביהמ"ש העליון (השופט א' שטיין) קיבל את הערעור מהטעמים הבאים:

ראשית, ביהמ"ש דוחה את טענת המשיבות והמדינה כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי דן במשקלו הראייתי של מכתבה של הגב' הראל, מבלי לפסול את המכתב על הסף. משמעות פסה"ד היא פסילת המכתב והתניית הוכחתו של תרחיש ההתאבדות של חשוד (ושל נאשם) בהגשת חוות דעת פסיכיאטרית. כאמור, במרכז הדיון השאלה האם יש מקום להתנייה זו.

להכרעה בשאלה זו במקרה דנן יכול שתהא השלכה מעשית, שכן, קיומו של חשש להתאבדות המערער, אשר הועלה במכתבה של הגב' הראל כתוצאה אפשרית של פרסום שמו כחשוד בביצועה של עבירת אינוס, עלול להוות "נזק חמור" כמשמעו בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט. יתר הנזקים עליהם עמד בא-כוחו של המערער הם נחלתם של כלל החשודים בפלילים שזהותם מותרת בפרסום, ולפיכך הם אינם עולים כדי "נזק חמור". נזקים אלה ממילא אינם שקולים כנגד אינטרס הציבור בפרסום שמו של חשוד בעבירות מין. זאת, מאחר שפרסום שם כאמור אינו רק מקיים את העיקרון של פומביות הדיון המשפטי ואת זכות הציבור לדעת, אלא גם מעודד מתלוננות ומתלוננים נוספים – אלה שנפגעו על ידי החשוד ובחרו לאצור את דבר הפגיעה בליבם – לפרוץ את מחסום השתיקה ולהגיש את תלונותיהם . כמו כן, פרסום שמו של חשוד (או של נאשם) בעבירת מין הוא דבר רצוי מבחינה חברתית מאחר שהוא מאפשר לנפגעות ונפגעי עבירות מין להעביר את חוויית הבושה והאשמה, אותה הם נושאים, אל החשוד (או הנאשם) ומהווה צעד חשוב בתהליך ההחלמה והאיחוי.

--- סוף עמוד 3 ---

קבילותה של חוות דעתו של פסיכולוג או מטפל מוסמך אחר כראיה להוכחת החשש לאובדנות: סעיף 20 לפקודת הראיות קובע עיקרון רחב של קבילות הראיה. לפי עיקרון זה, מומחיות מכל סוג, שיש לה תימוכין אשר מניחים את דעתו של בית המשפט, מכשירה את בעל המומחיות ואת בעלתה לשמש עד מומחה, או עדה מומחית, בכל הליך משפטי. עיקרון זה מזוהה עם העתקת הדגש מקבילות ראיות מסוגים שונים, כעניין כללי, למשקל הוכחתי-קונקרטי של כל ראיה וראיה.

לפי הדין הישראלי, חיווי דעה בעניינים הקשורים לאובדנות מסור, בראש ובראשונה, למומחים פסיכיאטריים, אבל לא רק להם. השופט שטיין מראה כי גם פסיכולוגים בעלי התמחות מתאימה (לדוג' פסיכולוג קליני בהחלט מוסמך לחוות דעה על נטייה אובדנית, סיבותיה וסיכויי התממשותה. נטייה כאמור היא בגדר עניין נפשי-התנהגותי וכן בעיה נפשית-התנהגותית, כמשמעם בסעיף 1 לחוק הפסיכולוגים), וכן מומחים נוספים, כדוגמת עובד סוציאלי בעל הכשרה (ידע) וניסיון מעשי רלבנטי, מוסמכים לחוות דעה בעניינים אלה. הוא הדין לגבי כל מומחה אחר בעל השכלה, הכשרה וניסיון מקצועי רלבנטי, שהוכחה מומחיותו בתחום הטיפול הנפשי-רגשי בכלל, ובסוגיית האובדנות בפרט. אין מדובר ברשימה סגורה של מומחים. ביהמ"ש מוסיף, כי אף הדין האמריקני הכיר זה מכבר בקבילותן – ויש מי שיאמר, במידה רבה של צדק – בנחיצותן של חוות דעת פסיכולוגיות שעניינן הערכת ההסתברות שאדם פלוני שם או עלול לשים קץ לחייו.

בכל הנוגע לדרכי ההוכחה, ככלל, רצוי שמומחה בענייני אובדנות, כמו כל מומחה אחר, יציג לבית המשפט את עמדתו בחוות דעת הערוכה כאמור בסעיף 24 ובתוספת הראשונה לפקודת הראיות. כעולה מהאמור בסעיפים 25 ו-26 לפקודת הראיות, חוות דעת מומחה שערוכה בדרך זו תשמש תחליף לעדות בחקירה ראשית בבית משפט. חוות דעת זו אמורה לפרט, בין היתר ולצד ממצאיה, את ניסיונו של המומחה בעניינים הקשורים לתופעת האובדנות. באין חוות דעת כאמור, ניתן יהיה להוכיח את סיכויי התאבדותו של אדם בדרך אחרת: למשל, באמצעות ראיות אודות עברו, רשומה מוסדית המתארת של אשפוזיו וסיבותיהם, או על ידי מכתב או מזכר מאת מטפלו של אותו אדם, כבענייננו. בכל מקרה, ככלל, המומחה צריך להעמיד את עצמו לחקירה נגדית, ככל שיידרש; והאדם שלגביו הועלה החשש להתאבדות צריך להעמיד את עצמו לבדיקה אצל מומחה מטעם יריבו בהליך המשפטי או אצל מומחה ניטרלי.

במקרה דנן, מכתבה של הגב' הראל, שכאמור התקבל כראיה בבית משפט השלום, אינו תואם את ההוראות שבסעיף 24(א) והתוספת הראשונה לפקודת הראיות. מכתב זה אינו יכול אפוא לשמש תחליף לעדות בבית משפט והינו בגדר עדות שמיעה. ברם, מכתב זה הוגש ללא התנגדות המשיבות, ומטעם זה הוא קביל כראיה לפי הדין הכללי. כמו כן, כללי הקבילות הרגילים, אשר חלים על ראיות המוגשות לבתי משפט בהליכים פליליים ואזרחיים, ממילא אינם חלים בהליכים נלווים שקודמים לבירור האשמה, לרבות הליכים שעניינם פרסום שם של חשוד או של נאשם. עם זאת, בהערכת משקלן של ראיות כאלה מן הדין לתת את הדעת על כך שמדובר בעדות שמיעה, להבדיל מחוות דעת מומחה שמהווה תחליף לעדות בחקירה ראשית.

לאור האמור נקבע, בניגוד לעמדתו של בית המשפט המחוזי, כי חוות דעתו של פסיכולוג קליני, או של מטפל מוסמך אחר, קבילה כראיה להוכחת האובדנות – ובכלל זה הערכת הסיכוי כי אדם פלוני, אשר טופל או אובחן על ידי מומחה כאמור, עלול לשים קץ לחייו. אין כל הכרח להגיש בעניין זה חוות דעת פסיכיאטרית דווקא. פסק דינו של בית המשפט המחוזי מתבטל אפוא.

על רקע חוסר הבהירות באשר לכללי הדיון וההוכחה אשר חלים בהליך המתקיים לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט; ובאופן יותר ספציפי, מהיעדרו של מענה ברור לשאלה "כיצד יש להוכיח את סיכויי התאבדותו של חשוד או של נאשם בעקבות פרסום שמו ברבים? מתבטלת גם החלטת בית משפט

--- סוף עמוד 4 ---

השלום, והדיון בעניין פרסום שמו של המערער בבית משפט השלום יתקיים מבראשית, תוך שימת דגש לכללים שפורטו בהחלטה דנא. בשלב זה, ועד למתן החלטתו של בית משפט השלום, שמו של המערער יהא אסור בפרסום.

פסק-דין

השופט אלכס שטיין:

סוגייתנו

1. האם קיימת חובה לגבות טענה המעלה אפשרות של התאבדות החשוד בפלילים בעקבות פרסום שמו – אשר באה להעמיד מחסום בפני הפרסום – בחוות דעת פסיכיאטרית דווקא, או שמא ניתן להסתפק בכגון דא בחוות דעתו של מומחה אחר, כדוגמת פסיכולוג קליני או עובד סוציאלי?

זאת השאלה המשפטית בה נדרשתי להכריע במסגרת בקשת רשות הערעור דנן. המענה שאתן לשאלה זו יהא מלווה, מטבע הדברים, בהצגת כללים דיוניים וכללי ראיות הנלווים אליו.

2. שאלה זו עולה בגדרו של סעיף 70(ה1)(1), רישא, לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט), אשר קובע כדלקמן:

> "בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום" (ההדגשה הוספה – א.ש.).

עיקרי העובדות והליכים קודמים

3. השאלה שהצגתי בפתח דבריי עלתה לדיון בעקבות פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (השופט ע' מאור), אשר ניתן ביום 4.3.2026 בע"ח 30957-02-26, [נבו] ואשר הפך את החלטתו של בית משפט השלום תל אביב-יפו בבא"פ 2106-01-26 [נבו] (השופטת ר' פלג בר-דיין) מיום 2.2.2026, אשר אסרה על פרסום שמו של

--- סוף עמוד 5 ---

המבקש דכאן (להלן: המערער) כמי שחשוד בביצוע עבירת מין ועבירה נוספת במתלוננת – היא המשיבה העיקרית בהליך שלפניי (להלן: המתלוננת).

4. ההליך שהתנהל בפני בית משפט השלום נפתח לבקשת המתלוננת, שחשפה את זהותה ואת הפגיעה המינית החמורה שלטענתה נגרמה לה על ידי המערער. המתלוננת, יחד עם איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית (להלן ביחד: המשיבות), ביקשו מבית משפט השלום להסיר את איסור הפרסום אשר חל על זהותו של המערער, אולם זה דחה את בקשתן מפאת החשש למעשה אובדנות מצד המערער כתוצאה של הפרסום. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורן של המשיבות על החלטה זו והתיר את שמו של המערער בפרסום. פסק דינו זה של בית המשפט המחוזי בוסס, בעיקרו, על היעדר תימוכין ראייתיים לחשש ממעשה אובדנות מצד המערער. במילים אחרות: בית משפט השלום סבר כי תרחיש התאבדות המערער בעקבות פרסום שמו הוכח כדבעי, ואילו בית המשפט המחוזי קבע כי אין מדובר בתרחיש מבוסס-ראיות. לית מאן דפליג כי התאבדות החשוד בפלילים, אשר באה בעקבות פרסום שמו, היא בגדר "נזק חמור" לענייני של סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט.

5. מכאן בקשת רשות הערעור שהמערער הניח לפתחי. כדי שלדיון בבקשה זו תהא משמעות מעשית שתבטיח את יומו של המערער בבית המשפט, הוצאתי מלפניי, ביום 11.3.2026, צו ארעי אשר מעכב את ביצוע פסק-דינו של בית המשפט המחוזי עד למתן החלטה אחרת.

6. בית המשפט המחוזי פסק את אשר פסק אחרי שהחליט לפסול את מכתבה של פסיכותרפיסטית ופסיכואנליטיקאית, הגב' לילך הראל (להלן: הגב' הראל), שטיפלה במערער מאז שנת 2025. במכתב זה נאמר, בין היתר, כי האיום בפרסום שמו של המערער כמי שחשוד בעבירת מין חמורה הציף אצל המערער חרדות בעצימות גבוהה, ייאוש ומחשבות אובדניות (להלן: מכתבה של הגב' הראל או המכתב). במילותיו של בית המשפט המחוזי, הבסיס לפסילתה של ראיה זו הוא העובדה ש"לא הובא לפני בית המשפט כל מסמך פסיכיאטרי, שיכול ללמד על מצב נפשי מסכן חיים ובסיסו" (ההדגשה הוספה – א.ש.). כמו כן, קבע בית המשפט המחוזי כי "גם המשקל שניתן לייחס [למכתבה של הגב' הראל] אינו רב", שכן "קביעה כי הפרסום עלול להוביל למצב אובדני היא עניין שמחייב חוות דעת פסיכיאטרית ואין די באמירה כללית במסמך שהוצא לבקשת החשוד, שאינה מלמדת כלל מהו הבסיס לאותן אמירות והאם הן בהכרח נובעות מהחקירה או מהתלונה או מנסיבות חיים אחרות או על מנת לבחון אם

--- סוף עמוד 6 ---

הדברים נאמרו מתוך רצון להפיק רווח משני או מתוך מצוקה עמוקה" (ההדגשה הוספה – א.ש.). קביעתו זו של בית המשפט המחוזי מייחסת למכתבה של הגב' הראל משקל זניח עד כדי אפס.

טענות הצדדים

7. המשיבות טענו לפניי, תחילה בעל-פה ואחר-כך בכתובים, כי קביעתו של בית המשפט המחוזי בדבר החובה לגבות טענות אובדנות בחוות דעת פסיכיאטרית הינה נכונה. המדינה, מצדה, סבורה כי חוות דעתם של גורמי טיפול שונים – כדוגמת פסיכולוג או בעל הכשרה דומה – היא בגדר ראיה קבילה. לשיטת המדינה, טענה בדבר חשש לאובדנות יכולה להיתמך בראיות שונות, ובכלל זה חוות דעת של מומחים שונים, ובלבד שיהא בהן כדי להוכיח כי חשש כאמור הוא קונקרטי וממשי. בעניינו: לטענת המדינה – אשר שוכללה בכתובים אחרי שנטענה בעל-פה – קביעותיו של בית המשפט המחוזי בפסק הדין מושא הערעור נסובו גם על משקלו הראייתי של מכתבה של הגב' הראל, ולא רק על העדרה של חוות דעת פסיכיאטרית. בהמשך לטענה זו, המדינה טענה כי אין לפניי קביעה משפטית גורפת אשר מחייבת בעל דין לאמת את טענותיו בעניין אובדנות באמצעות חוות דעתו של מומחה פסיכיאטרי דווקא. המשיבות הצטרפו לטענה זו בדיון שהתקיים לפניי ביום 12.3.2026.

דיון והכרעה

8. הטענה כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי דן במשקלו הראייתי של מכתבה של הגב' הראל, מבלי לפסול את המכתב על הסף, לא עולה בקנה אחד עם אמירותיו המפורשות של בית המשפט. אמירות אלה צוטטו על ידי לעיל, והן מדברות בעד עצמן. זאת ועוד: אם בית המשפט המחוזי רק הוריד מהמשקל שיש לייחס למכתבה של הגב' הראל, מבלי לפסול מכתב זה על הסף כבסיס לטענת המערער בנוגע לאובדנות, היה עליו לנמק את פסק דינו באופן שונה מההנמקה שנתן. במצב דברים של "הורדה ממשקלו של המכתב", בית המשפט המחוזי חייב היה להוריד את הסתברותו של תרחיש ההתאבדות ולא לאפסו, ואחר כך לאזן את הסיכוי להתאבדות ואת אובדן החיים אל מול טובת הציבור שתצמח מפרסום שמו של המערער. איזון זה הוא כל-עיקרו של סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט. מאחר שאיזון כאמור נעשה על ידי בית משפט השלום, אך לא נעשה על ידי בית המשפט המחוזי, ברי הוא כי טענת המשיבות – לפיה

--- סוף עמוד 7 ---

בית המשפט המחוזי רק הוריד ממשקלו של מכתבה של הגב' הראל, ולא איפס אותו – מייחסת לבית המשפט המחוזי "טעות בדבר מִשְׂנֶה". איני נכון לייחס לבית המשפט המחוזי טעות כה בסיסית חלף המובן הפשוט של פסק דינו.

9. טענתן של המשיבות והמדינה כי עסקינן רק בהורדת משקלו הראייתי של המכתב מציפה, מניה וביה, גם את השאלה הבאה: אם בית המשפט המחוזי אכן עשה איזון בין סיכויי ההתאבדות של המערער לבין הצורך החברתי לפרסם את שמו, מה הייתה ההצדקה לכך שהאיזון שנעשה על ידו שינה, מקצה אל קצה, את האיזון שנעשה על ידי בית משפט השלום? במילים אחרות: מהי הטעות שעשה בית משפט השלום בבואו לאזן בין הצורך החברתי לפרסם את שמו של המערער ברבים לבין הצורך להגן על המערער, שטרם הוגש נגדו כתב אישום, מפני "נזק חמור" כמשמעו בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט? בית המשפט המחוזי ענה לשאלות אלה בקבעו כי לא ניתן להוכיח את החשש להתאבדות המערער אלא באמצעות חוות דעת פסיכיאטרית. פסק דינו אינו מכיל מענה אחר, ואני דוחה את ניסיון המשיבות והמדינה לייצר את המענה האחר יש מאין. בית המשפט המחוזי התנה את הוכחתו של תרחיש ההתאבדות של חשוד (ושל נאשם) בהגשת חוות דעת פסיכיאטרית, ועובדה זו לא ניתן לשנות.

10. לזאת אוסיף כי מכתבו של מטפל נפשי אחר, שטיפל במערער בשנים 2020-2023, אף הוא הצביע על מצוקה נפשית עמוקה אשר חייבה, לדעת המטפל, מעורבות של פסיכיאטר – עובדה שתומכת, לכאורה, במסקנה, כי החשש לאובדנות אינו בגדר המצאה מן הזמן האחרון. יתרה מכך: המשיבות והמדינה בחרו שלא לזמן את גב' הראל לחקירה נגדית על מכתבה, ואף לא דרשו את העמדת המערער לבדיקה פסיכיאטרית או פסיכולוגית בלתי תלויה – כפי שיכלו לעשות (ראו: בש"פ 197/12 חדד נ' מדינת ישראל, פסקה 18 [נבו] (16.2.2012) (להלן: עניין חדד)). לבחירה כאמור יש השלכות ראייתיות. הימנעות מלחקור עדה מרכזית ולדרוש את העמדת המערער לבדיקה פסיכולוגית או פסיכיאטרית בלתי תלויה מחזקת את תרחיש ההתאבדות שהועלה על ידי המערער (ראו והשוו: ע"פ 7440/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק הדין של השופט י' עמית [נבו] (6.8.2017); ע"פ 7915/15 גדבאן נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 [נבו] (9.7.2017); ע"א 75/89 צרפתי נ' צרפתי, פ"ד מז(5) 516, 520 (1993); וכן יניב ואקי דיני ראיות כרך א' 406-407 (2020) (להלן: ואקי)).

--- סוף עמוד 8 ---

11. בנסיבות אלה, לא ניתן לבטל מניה וביה את החשש לאובדנות אשר נקשר לפרסום שמו של המערער כמי שחשוד בביצוע עבירת מין חמורה, שכן אובדן החיים הוא בגדר "נזק חמור" שמניעתו מצדיקה איסור פרסום כאמור בגדרו של סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט (ראו: בש"פ 2990/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 [נבו] (25.4.2018) (להלן: בש"פ 2990/18)). מצב דברים זה עשוי להשתנות עם הגשת כתב אישום נגד המערער בגין המעשים המיוחסים לו. זאת, לנוכח האמור בסעיף 70(ה1)(1), סיפא, לחוק בתי המשפט, לפיו "הורה בית המשפט על איסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת"; ולנוכח הכלל המושרש לפיו הטלת איסור על פרסום שמו של נאשם אינה מתאפשרת אלא במקרי קצה חריגים (ראו: עפ"א 72553-03-26 נחום נ' מדינת ישראל, פסקה 14 והאסמכתאות שם [נבו] (12.4.2026)). מסיבה זו, שאלתי את באת-כוח המדינה, במהלך הדיון שהתקיים לפניי ביום 12.3.2026, האם בכוונת המדינה להגיש כתב אישום נגד המערער בזמן הקרוב, והמענה שקיבלתי הוא שעניין זה עודנו לוט בערפל.

12. בתום הדיון במעמד הצדדים, שכאמור התקיים לפניי ביום 12.3.2026, החלטתי, אפוא, שהכרעתי בערעור תתמקד אך ורק בשאלה אשר הוגדרה בפתח הדברים. זאת, מאחר שעסקינן בערעור "בגלגול שלישי" בגדרו מוצדק לקיים דיון רק בשאלה משפטית בעלת חשיבות כללית, אשר טרם זכתה למענה שיפוטי שבכוחו להוות תקדים מחייב או מנחה.

13. להכרעה בשאלה זו במקרה דנן יכול שתהא השלכה מעשית, שכן, כאמור, קיומו של חשש להתאבדות המערער, אשר הועלה במכתבה של הגב' הראל כתוצאה אפשרית של פרסום שמו כחשוד בביצועה של עבירת אינוס, עלול להוות "נזק חמור" כמשמעו בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט.

14. יתר הנזקים עליהם עמד בא-כוחו של המערער הם נחלתם של כלל החשודים בפלילים שזהותם מותרת בפרסום, ולפיכך הם אינם עולים כדי "נזק חמור" (ראו: בש"פ 5759/04 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 658 (2004) (להלן: עניין תורג'מן)). נזקים אלה ממילא אינם שקולים כנגד אינטרס הציבור בפרסום שמו של חשוד בעבירות מין. זאת, מאחר שפרסום שם כאמור אינו רק מקיים את העיקרון של פומביות הדיון המשפטי ואת זכות הציבור לדעת, אלא גם מעודד מתלוננות ומתלוננים

--- סוף עמוד 9 ---

נוספים – אלה שנפגעו על ידי החשוד ובחרו לאצור את דבר הפגיעה בליבם – לפרוץ את מחסום השתיקה ולהגיש את תלונותיהם (ראו: בש"פ 2990/18, בפסקה 8; וכן בש"פ 2211/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 9-11 [נבו] (14.4.2015)). כמו כן, פרסום שמו של חשוד (או של נאשם) בעבירת מין הוא דבר רצוי מבחינה חברתית מאחר שהוא מאפשר לנפגעות ונפגעי עבירות מין להעביר את חוויית הבושה והאשמה, אותה הם נושאים, אל החשוד (או הנאשם) (ראו: Leif A. Strömwall et al., *Perpetrator Characteristics and Blame Attributions in a Stranger Rape Situation*, 6 EUR. J. PSYCH. APPLIED LEGAL CONTEXT 63, 66 (2014); Laura Niemi & Liane Young, *When and Why We See Victims as Responsible: The Impact of Ideology on Attitudes Toward Victims*, 42 PERSONALITY & SOC. PSYCH. BULL. 1227, 1237, 1240 (2016); ראו והשוו: הדר דנציג-רוזנברג ועינת פלג "Naming, Blaming, Shaming": עמדותיהן של נפגעות עבירות מין כלפי ביוש תוקפיהן ברשתות החברתיות" משפט וממשל כא 69, 100-101, 112 (2020)). עבור נפגעות ונפגעים רבים הפרסום חושף את הסוד, מעביר את הבושה, נותן קול, ומהווה צעד חשוב בתהליך ההחלמה והאיחוי.

15. בהתאם לאמור, הוריתי, ביום 12.3.2026, כי כל אחד מבעלי הדין יגיש, במועד שקבעתי, השלמת טיעון כתובה אשר תתייחס לשאלה המשפטית, כפי שהגדרתיה בפתח דבריי. השלמות טיעון אלה הוגשו במועדן. כפי שכבר צוין על ידי, באת-כוח המדינה ביקשה לשכנעני בפרשנות שהיא נותנת לפסק דינו של בית המשפט המחוזי כפסק דין אשר ניתן, כפי שניתן, בשל הורדת משקלו של מכתבה של הגב' הראל. פרשנות זו נדחתה על ידי מהטעמים שכבר פורטו. באשר לשאלה המשפטית נושא דיוננו, באת-כוח המדינה סבורה, כאמור, כי אין לפסול על הסף חוות דעת של פסיכולוגים ושל מומחים בעלי הכשרה מתאימה אחרת, אשר עוסקות בתופעת אובדנות ומעריכות סיכויי התאבדות. בא-כוח המערער, אף הוא סבור כך. כפי שכבר צוין על ידי, המשיבות אוחזות בדעה אחרת. לעמדתן, רק מומחה פסיכיאטרי מוסמך לתת, בגדרו של הליך משפטי, חוות דעת שעניינה אובדנות ולהציג הערכה כי אדם פלוני עלול לשים קץ לחייו בנסיבות כאלה או אחרות. ברם, עמדה זו הוצגה בפניי ללא שום אסמכתא משפטית.

16. כאן המקום לדון ולהכריע בשאלה המשפטית שהצגתיה בפתח הדברים. בטרם אעשה כן, אציין כי החלטתי לדון בבקשת המערער כבערעור. כמו כן, אקדים ואומר כי

--- סוף עמוד 10 ---

החלטתי לקבל את הערעור, לבטל את פסק דינו של בית המשפט המחוזי ולהחזיר את הדיון לבית משפט השלום כדי שיידון בעניין הפרסום מבראשית בהתאם לכללים אשר יפורטו להלן.

17. החלטתי להחזיר את הדיון מראשיתו לבית משפט השלום נובעת מחוסר בהירות באשר לכללי הדיון וההוכחה אשר חלים בהליך המתקיים לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט; ובאופן יותר ספציפי, מהיעדרו של מענה ברור לשאלה "כיצד יש להוכיח את סיכויי התאבדותו של חשוד או של נאשם בעקבות פרסום שמו ברבים?". שאלה זו מכילה בתוכה שתי שאלות: (1) "אלו אנשי מקצוע מוסמכים לחוות דעה בענייני אובדנות?"; ו-(2) האם חיווי דעה כאמור צריך לבוא במסגרתה של חוות דעת מומחה הערוכה בהתאם לאמור בסעיף 24 ובתוספת הראשונה לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות), או שמא ניתן להציגו בפני בית משפט גם באמצעות מזכר, דו"ח רפואי או מסמך אחר כדוגמת מכתבה של הגב' הראל? בנסיבות אלה, סברתי כי מן הדין לאפשר לכל אחד מבעלי הדין דכאן לקבל את יומו בהליך משפטי סדור מראשיתו ועד סופו.

קבילותה של חוות דעתו של פסיכולוג או מטפל מוסמך אחר כראיה להוכחת החשש לאובדנות

18. סעיף 20 לפקודת הראיות קובע לאמור:

> "בית המשפט רשאי, אם אין הוא רואה חשש לעיוות דין, לקבל כראיה, בכתב, חוות דעתו של מומחה בשאלה שבמדע, שבמחקר, שבאמנות או שבידיעה מקצועית [...] ותעודה של רופא על מצב בריאותו של אדם [...]".

19. עסקינן בעיקרון רחב של קבילות הראיה. לפי עיקרון זה, מומחיות מכל סוג, שיש לה תימוכין אשר מניחים את דעתו של בית המשפט, מכשירה את בעל המומחיות ואת בעלתה לשמש עד מומחה, או עדה מומחית, בכל הליך משפטי. עיקרון זה מזוהה עם העתקת הדגש מקבילות ראיות מסוגים שונים, כעניין כללי, למשקל הוכחתי-קונקרטי של כל ראיה וראיה (ראו: ואקי, בעמ' 150-151). ככל שהיו ספקות לגבי רוחב היריעה של עיקרון זה, הם הוסרו בעקבות פסיקתנו בע"פ 1620/10 מצגורה נ' מדינת ישראל [נבו] (3.12.2013) (להלן: עניין מצגורה).

--- סוף עמוד 11 ---

20. השופט נ' הנדל, שכתב את פסק הדין בעניין מצגורה, בהסכמת השופטים ס' ג'ובראן וי' דנציגר, הדגיש את הזהות החשובה בין האמור בסעיף 20 לפקודת הראיות לבין עיקרון הקבילות הרחב אשר חל על חוות דעת של מומחים בגדרי הדין האמריקני. זאת, בעקבות פסיקתו של בית המשפט העליון דשם בעניין דאוברט: Daubert v. Merrell Dow Pharmaceuticals, 509 U.S. 579 (1993), והפירוש שניתן מכוחה לכלל 702 לכללי הראיות הפדרליים ולמקביליו במדינות השונות של ארה"ב. פירוש זה ניתן בהתבסס על שתי הלכות נוספות אשר השלימו את מה שמכונה בארצות הברית "טרילוגיית דאוברט" (ראו: Kumho Tire Co. v. Carmichael, 526 U.S. 137 (1999); General Electric Co. v. Joiner, 522 U.S. 136 (1997)). לדיון עדכני בסוגיה זו ראו: RONALD J. ALLEN, DAVID S. SCHWARTZ, MICHAEL S. PARDO, ALEX STEIN & DEBORAH TUERKHEIMER, AN ANALYTICAL APPROACH TO EVIDENCE 621-42 (8th ed. 2026).

21. כפי שנקבע על ידי השופט הנדל בעניין מצגורה,

> "בכל הנוגע לקבלת ראיות מדעיות אימצו בתי המשפט בישראל את רוחו של פסק דין *Daubert*. פסק דין זה, כפי שפורט לעיל, הגדיר מחדש את תפקידו של בית המשפט בהקשר של קבלת ראיות מדעיות. מעתה, כפי שציינתי במקום אחר, 'בית המשפט איננו יכול להסתמך רק על מידת המקובלות של התיאוריה... חלף זאת על בית המשפט 'להפשיל שרוולים', ולהתעמק במתודולוגיה, בנתונים ובמסקנות שמציג בפניו המומחה, על מנת לקבוע האם אכן מדובר במידע מדעי המתאים לתיק שלפניו' (רע"פ 7093/10 מדינת ישראל נ' דריזין, פסקה 3 לחוות דעתי [נבו] (1.7.2012))" (ראו עניין מצגורה, בפסקה 14; וכן ראו שם, בפסקאות 11-12).

22. מטעם זה, ראיתי לנכון להיזקק לדין האמריקני שעניינו קבילות עדותם של פסיכולוגים ומומחים טיפוליים אחרים בעניינים הקשורים לאובדנות. דין זה קבע עיקרון רחב של קבילות בהתבסס, בין היתר, על "טרילוגיית דאוברט". התייחסותי לדין זה תבוא, מטבע הדברים, אחרי הדיון בדין הישראלי.

הדין הישראלי

--- סוף עמוד 12 ---

23. לפי הדין הישראלי, חיווי דעה בעניינים הקשורים לאובדנות מסור, בראש ובראשונה, למומחים פסיכיאטריים, אבל לא רק להם.

24. כפי שאראה להלן, פסיכולוגים, וכן מומחים נוספים, כדוגמת עובד סוציאלי בעל הכשרה וניסיון טיפוליים, מוסמכים לחוות דעה בעניינים אלה.

מומחים פסיכולוגיים

25. חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977 (להלן: חוק הפסיכולוגים), מגדיר את העיסוק בפסיכולוגיה כ"עיסוק מקצועי כמשלח יד באבחונם ובהערכתם של ענינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם" – אשר נעשה, בדרך כלל, אם כי לא תמיד, על ידי "פסיכולוג": "אדם הרשום בפנקס הפסיכולוגים או בעל היתר [...] זמני לעסוק בפסיכולוגיה" (ראו: סעיף 1 לחוק), אשר רכש קודם-לכן השכלה אקדמית והכשרה כאמור בסעיף 2 לחוק. פסיכולוג מומחה כאמור רשאי לעסוק בטיפולים ובאבחונים נפשיים, שכליים והתנהגותיים, וכן במתן ייעוץ, אולם אינו מורשה ליתן למטופליו "תרופה או הלם חשמלי [...] אלא אם הוא מורשה לכך כדין" (ראו: סעיף 4 לחוק).

26. בנוסף לאמור, סעיף 8(א) לחוק הפסיכולוגים מסמיך את שר הבריאות – לאחר היוועצות במועצת הפסיכולוגים, אשר פועלת במסגרתו של פרק ו' לחוק – לקבוע "שענף פלוני בפסיכולוגיה יהיה מומחיות מוכרת"; "לקבוע למומחיות מוכרת תנאים לענין הכשרה, בחינה, תואר ותעודה"; "לייחד פעולות מסויימות בפסיכולוגיה לבעלי מומחיות מוכרת"; וכן "להורות שיירשמו בפנקס בעלי תואר של מומחיות מוכרת". קביעות כאמור צריכות להיקבע בתקנות. רשימת הענפים המהווים "מומחיות מוכרת" צריכה להופיע בתוספת לחוק הפסיכולוגים, כאמור בסעיף 8(ב) לחוק. תוספת זו מכילה כעת בתוכה את ענפי הפסיכולוגיה הבאים: פסיכולוגיה קלינית; פסיכולוגיה חינוכית; פסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית-ארגונית; פסיכולוגיה שיקומית; פסיכולוגיה התפתחותית; ופסיכולוגיה רפואית. כדי לשמש פסיכולוג מומחה, פסיכולוג נדרש לעמוד בדרישות מיוחדות בתחום ההשכלה האקדמית; לעבור תקופת התמחות מקיפה, מפוקחת וממושכת; וכן לעמוד בהצלחה בבחינות ההסמכה – הכל כמפורט בתקנות הפסיכולוגים (אישור תואר מומחה), התשל"ט-1979.

--- סוף עמוד 13 ---

27. מכאן ניתן ללמוד כי פסיכולוג קליני, למשל, בהחלט מוסמך לחוות דעה על נטייה אובדנית, סיבותיה וסיכויי התממשותה. נטייה כאמור היא בגדר עניין נפשי-התנהגותי וכן בעיה נפשית-התנהגותית, כמשמעם בסעיף 1 לחוק הפסיכולוגים. מובן מאליו הוא שגם פסיכיאטר מומחה מוסמך לחוות דעה בנושאים הללו, אולם הסמכתו אינה שוללת את הסמכתו של פסיכולוג קליני או של פסיכולוג בעל התמחות מתאימה אחרת כמומחה הכשיר לחוות דעה באותם נושאים. ודוק: נטייה לאובדנות ורצון להתאבד אינם תמיד קשורים למחלת נפש כלשהי, בה מטפל, על דרך הכלל, פסיכיאטר, ולא פסיכולוג. די אם אומר בהקשר זה כי פסיכולוגיה מכילה בתוכה עיסוק מקצועי-טיפולי בענייני אובדנות (ראו: BRUCE BONGAR & GLENN AMERICANSULLIVAN, THE SUICIDAL PATIENT: CLINICAL AND LEGAL STANDARDS OF CARE 3-9 (Psychological Association, 3d ed. 2013).

מומחים טיפוליים אחרים

28. סבורני כי גם עובד סוציאלי בעל ידע עיוני וניסיון מעשי רלבנטי מוסמך להגיש חוות דעת בענייני אובדנות. בהקשר זה, יצוין כי עבודה סוציאלית כוללת טיפול באנשים ושיקומם "לשיפור תפקודם האישי והחברתי" (ראו: סעיף 2 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996).

29. הוא הדין לגבי כל מומחה אחר בעל השכלה, הכשרה וניסיון מקצועי רלבנטי, שהוכחה מומחיותו בתחום הטיפול הנפשי-רגשי בכלל, ובסוגיית האובדנות בפרט. אין מדובר ברשימה סגורה של מומחים.

הדין האמריקני

30. הדין האמריקני הכיר זה מכבר בקבילותן – ויש מי שיאמר, במידה רבה של צדק – בנחיצותן של חוות דעת פסיכולוגיות שעניינן הערכת ההסתברות שאדם פלוני שם או עלול לשים קץ לחייו.

31. בתי המשפט האמריקניים נזקקים להערכותיהם של פסיכולוגים – ובפרט אלו שעוסקים בפסיכולוגיה קלינית – בשאלות כגון "רצח או התאבדות?" ובשאלות שכיחות יותר של "התאבדות או תאונה?". חוות דעת כאלה אף זכו לשם "אוטופסיה
--- סוף עמוד 14 ---

פסיכולוגית" (psychological autopsy), מאחר שהן מנתחות את התנהגות המנוח בתקופה הסמוכה למותו על-מנת לאתר סימפטומים של אובדנות, ככל שאלו קיימים, ולהעריך את עוצמתם. בעזרת חוות דעת כאלה, בתי המשפט קובעים את סיבת המוות על-פי אמות מידה הסתברותיות אשר מגדירות את נטל השכנוע: הוכחה מעבר לספק סביר, במשפטים פליליים; הוכחה לפי "מאזן ההסתברויות", במשפטים אזרחיים; והוכחה "ברורה ומשכנעת", במקרים מיוחדים (ראו: State v. Guthrie, 627 N.W.2d 401 (S.D. 2001); כמו כן ראו: David Ormerod, *Psychological Autopsies: Legal Applications and Admissibility*, 5 INT. J. EVIDENCE & PROOF 1 (2001); James L. Knoll, *The Psychological Autopsy, Part I: Applications and Methods*, 14 J. PSYCHIATR. PRACT. 393, 393 (2008) ([psychological autopsy] "involves a thorough and systematic retrospective analysis of the decedent's life, with a particular focus on suicide risk factors, motives, and intentions"); וכן, מהעת האחרונה: Olivia H. Pollak et al., *Assessment of Suicidal Thoughts and Behaviors in Adults: A Systematic Review of Measure Psychometric Properties and Implications for Clinical and Research Utility*, 112 CLIN. PSYCHOL. REV. 1 (2024); C.I. Gurguis et al., *Personality Factors Associated with Manner of Death: A Psychological Autopsy Study*, 184 J. PSYCHIATR. RES. 522 (2025)).

דרכי ההוכחה

32. ככלל, רצוי שמומחה בענייני אובדנות, כמו כל מומחה אחר, יציג לבית המשפט את עמדתו בחוות דעת הערוכה כאמור בסעיף 24 ובתוספת הראשונה לפקודת הראיות. כעולה מהאמור בסעיפים 25 ו-26 לפקודת הראיות, חוות דעת מומחה שערוכה בדרך זו תשמש תחליף לעדות בחקירה ראשית בבית משפט.

33. חוות דעת זו אמורה לפרט, בין היתר ולצד ממצאיה, את ניסיונו של המומחה בעניינים הקשורים לתופעת האובדנות.

34. באין חוות דעת כאמור, ניתן יהיה להוכיח את סיכויי התאבדותו של אדם בדרך אחרת: למשל, באמצעות ראיות אודות עברו, רשומה מוסדית המתארת של אשפוזיו וסיבותיהם, או על ידי מכתב או מזכר מאת מטפלו של אותו אדם, כמו במקרה שלפניי.
--- סוף עמוד 15 ---

בכל מקרה, ככלל, המומחה צריך להעמיד את עצמו לחקירה נגדית, ככל שיידרש; והאדם שלגביו הועלה החשש להתאבדות צריך להעמיד את עצמו לבדיקה אצל מומחה מטעם יריבו בהליך המשפטי או אצל מומחה ניטרלי.

35. במקרה דנן, מכתבה של הגב' הראל, שכאמור התקבל כראיה בבית משפט השלום, אינו תואם את ההוראות שבסעיף 24(א) והתוספת הראשונה לפקודת הראיות. מכתב זה אינו יכול אפוא לשמש תחליף לעדות בבית משפט והינו בגדר עדות שמיעה. ברם, כפי שצוין על ידי בא-כוח המערער בהשלמת הטיעון, מכתב זה הוגש ללא התנגדות המשיבות, ומטעם זה הוא קביל כראיה לפי הדין הכללי (ראו: ע"א 2110/09 קדור נ' דקסה, פסקאות 13-14 והאסמכתאות שם [נבו] (20.9.2012); ע"פ 595/79 אלקורד נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3) 35, 38-39 (1980); וכן ואקי, בעמ' 135-136, 138-139). כמו כן, כללי הקבילות הרגילים, אשר חלים על ראיות המוגשות לבתי משפט בהליכים פליליים ואזרחיים, ממילא אינם חלים בהליכים נלווים שקודמים לבירור האשמה, לרבות הליכים שעניינם פרסום שם של חשוד או של נאשם (ראו והשוו: רע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רותם, פסקה 45 לפסק הדין של השופט נ' סולברג [נבו](5.5.2020); בש"פ 1495/20 קגן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 [נבו] (15.3.2020); בש"פ 5966/15 סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 26 [נבו] (6.10.2015)). עם זאת, בהערכת משקלן של ראיות כאלה מן הדין לתת

את הדעת על כך שמדובר בעדות שמיעה, להבדיל מחוות דעת מומחה שמהווה תחליף לעדות בחקירה ראשית. בשל חוסר בהירות באשר לדרכי ההוכחה, עניין אחרון זה לא עלה בהחלטתו של בית משפט השלום ובדיון שהתקיים לפניו.

36. האפשרות לזמן לחקירה נגדית את המומחים מטעם המערער ולהעמיד את המערער לבדיקת מומחה בלתי תלויה (כאמור בהחלטת השופט י' עמית בעניין חדד, בפסקה 18), או לבדיקת מומחה מטעם המשיבות, אף היא טרם התגבשה לכדי כלל משפטי ברור וידוע. התרשמתי כי חוסר בהירות זה הוא האחראי לכך שהמשיבות לא מיצו אפשרות כאמור, ובית משפט השלום לא תייג את מכתבה של הגב' הראל כעדות שמיעה שאינה שקולה לחוות דעתו של מומחה הערוכה כדין.

37. בנסיבות אלה, השארת החלטתו של בית משפט השלום על כנה, לצד ביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי, תקפח את זכויותיה של המתלוננת וגם תפגע באינטרס הציבור בפרסום שם המערער – בכפוף לחריג של "נזק חמור". זאת, מאחר

--- סוף עמוד 16 ---

שתרחיש התאבדותו של המערער בעקבות הפרסום לא עמד לבדיקה מעמיקה בבית משפט השלום.

קביעות והוראות אופרטיביות

38. הנני קובע אפוא, בניגוד לעמדתו של בית המשפט המחוזי, כי חוות דעתו של פסיכולוג קליני, או של מטפל מוסמך אחר, קבילה כראיה להוכחת האובדנות – ובכלל זה הערכת הסיכוי כי אדם פלוני, אשר טופל או אובחן על ידי מומחה כאמור, עלול לשים קץ לחייו. אין כל הכרח להגיש בעניין זה חוות דעת פסיכיאטרית דווקא.

39. פסק דינו של בית המשפט המחוזי מתבטל אפוא.

40. איסור פרסום שמו של חשוד הוא חריג לעיקרון הפומביות. בהתאם לכך, הנטל להוכיח "נזק חמור", כמשמעו בסעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט, על-מנת להפעיל חריג זה, חל על המערער (ראו: עניין תורג'מן, בעמ' 666). הווה אומר: המערער יהא זכאי לאיסור הפרסום המבוקש על ידו רק אם בית המשפט ימצא כי הסיכוי להתאבדות המערער כתוצאה של פרסום שמו ברבים הינו ממשי, ולא ערטילאי גרידא, שכן רק אז יוכח הנזק החמור שהצורך למנעו מאפיל על טובת הציבור שבפרסום, על האינטרס של המתלוננת, ועל עיקרון הפומביות.

41. על רקע חוסר הבהירות כאמור לעיל, מתבטלת אפוא גם החלטת בית משפט השלום, והדיון בעניין פרסום שמו של המערער בבית משפט השלום יתקיים מבראשית, תוך שימת דגש לכללים שיפורטו להלן.

42. בשלב זה, ועד למתן החלטתו של בית משפט השלום, שמו של המערער יהא אסור בפרסום.

43. ככל שתוגש חוות דעת ערוכה כדין, מטעמה של הגב' הראל, או של כל מומחה אחר, אזי, כפי שהובהר בעניין חדד, כל בעל דין יהא זכאי לחקור את המומחה או עד אחר של הצד שכנגד חקירה נגדית (ראו שם, בפסקה 18).

--- סוף עמוד 17 ---

44. זאת ועוד: המערער יהא חייב להתייצב לבדיקה אצל מומחה בלתי תלוי או מומחה מטעם המשיבות והמדינה, ככל שיידרש, כדי לאפשר לאותו מומחה לגבש את חוות דעתו (ראו עניין חדד, בפסקה 18). בדומה לכלל אשר חל בכגון דא בתובענות שעניינן נזקי גוף ונפש, אם המערער לא יתייצב לבדיקה כאמור, הדבר יביא לפסילתה של חוות הדעת מטעמו; וכך הוא גם לגבי ניסיון המערער להכשיל בדיקה כאמור, אם ניסיון כזה ייעשה. ברוח הדברים שצוינו בעניין חדד, על הליכי בדיקה כאמור יחולו אותם עקרונות שמעוגנים בתקנות 87(ב) ו-93(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, אשר מורים כי אין להיזקק לחוות הדעת שהוגשה מטעמו של סרבן הבדיקה. כפי שהזדמן לי להעיר בהקשרה של בדיקת המסוכנות המינית, אשר נערכת במסגרתו של חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006,

> "בהיעדר אילוצים רפואיים או פסיכיאטריים מיוחדים [...] עבריין מין שעבר בהצלחה תהליך שיקום לא יימנע, מן הסתם, מלהעמיד את עצמו לבדיקת המרכז. עבריין שמסרב להיבדק על ידי המרכז, הוא עבריין שיש לו מה להסתיר. מטעם זה, מן הדין להסיק מסירובו מסקנות לחובתו בכל הקשור לרמת המסוכנות המינית הנשקפת ממנו לציבור [...]. במקרה של סירוב העבריין להיבדק על ידי המרכז, הסקת מסקנות לחובתו צריכה להיות נרחבת יותר – זאת, מאחר שהעבריין הסרבן

מכשיל את הליך הבדיקה כולו. מצבו של עבריין כזה דומה לזה של תובע בתביעת נזיקין בגין נזקי גוף אשר מסרב להעמיד את עצמו לבדיקה אצל מומחה מטעם הנתבע, ללא צידוק סביר, ועל ידי כך מכשיל את בירור האמת הנחוצה להכרעה בתביעתו. ביחס לתובע כזה, קובע הדין כי יש לפסול 'הוכחה של עניין שבמומחיות מטעמו לעניין הנדון' (ראו: תקנות 87(ב) ו-93(ב) ל[תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018](); וכן [בר"ע 305/80]() שילה נ' רצקובסקי, פ"ד לה(3) 449, פסקה 3 לפסק דינה של השופטת מ' בן-פורת (1981); ו[רע"א]() פלונית נ' פלוני, פסקאות 7, 11-17 והאסמכתאות שם [נבו] (15.12.2021)) – סנקציה חריפה שתוצאתה המעשית היא כישלון התובענה" (ראו: [בש"פ 4358/24]() מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 48 [נבו] (22.7.2024)).

45. אשוב ואציין כי הגשת חוות דעת מומחה, כשזו ערוכה כדין, אינה הדרך הבלעדית להוכחתו של "נזק חמור", לרבות חשש לאובדנות, בגדרי [סעיף 70(ה1)(1)]() ל[חוק בתי המשפט](). ההוכחה הנדרשת יכולה לבוא גם בדמותן של ראיות אחרות, כדוגמת רשומה מוסדית אשר מתעדת היסטוריה רפואית של החשוד ואשפוזיו, אם היו כאלה; בדמותה של עדות מפיו של החשוד עצמו או של עד אחר; וכן בדמותו של

--- סוף עמוד 18 ---

מסמך כדוגמת מכתבה של הגב' הראל במקרה דנן. מטבע הדברים, חוות דעת מקצועית עדכנית אשר ערוכה כדין תהא, בדרך כלל, עדיפה על ראיות חלופיות, אולם בסופו של יום הערכאה הדיונית היא זאת שתקבע את משקלה של כל ראיה וראיה. לזאת אוסיף את אשר כבר ציינתי: בהליך שמתקיים בעניינו של פרסום שמו של חשוד בפלילים ניתן לסטות מכללי הקבילות הרגילים, ואפשר לקבל כראיה עדות סברה או עדות מפי השמועה.

46. בכפוף לאמור לעיל, בית משפט השלום ידון מחדש בעניין פרסום שמו של המערער ויכריע בו כחוכמתו.

ניתן היום, ג' אייר תשפ"ו (20 אפריל 2026).

אלכס שטיין
שופט

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן

רעפ 22451-03-26 פלוני נ' שי לי וינר עטרי

-

-

-

www.nevo.co.il

-